

ATY

- Wzór
ka. Za
i!)
i etap
d Gpcha

owy przy Głazie
anie uczestników zło
nia 31.X. br. o godz
ie Portowej (Ihnia tra
ib o godz. 11.00 przy G
o (Puszcza Bukowa).

Zienki

niła:

ENNY W POLSCE

ielności wszystkich stowarzyszeń.

Sześciuwego Nowego Roku
Happy New Year
Bonne Année
Glückliches Neues Jahr
© Koboru Togou
życzą

w imieniu 142 członków

Polskie Towarzystwo
Turystyczno - Krajoznawcze
Oddz. W. S. K. Kalisz
KLUB TURYSTYKI GÓRSKIEJ „WATRA”
ul. Częstochowska 140.

Sekretarz:
J. Śliwa *Śliwa*

Prezes
Z. Kobyłka *Kobyłka*

Kalisz 10.XII.1981r.

rok
1982

Szczecin, dnia 15 stycznia 1982 r.

DP/18/82

Zarządcy Kół i Klubów,
Opiekunowie SKKT-PTTK przy
O/M - PTTK w Szczecinie

Wprowadzony krótki na obszarze naszego kraju stan wojenny stworzył bardzo trudne warunki dla realizacji podstawowych zadań turystyczne - krajoznawczych w naszym Powiatyście. Zobowiązując te podstawowe ogniska PTTK - Kola, Kluby Szkolne, Kluby Turystyki Kwalifikowanej - do poszukiwania możliwości realizowania naszego programu szczególnie wychowawczego w odniesieniu do młodzieży szkolnej i socjalnego dla ludzi pracy,

Zaleca się wszystkim ogólnym Organizacyjnym możliwości aktywne i atrakcyjne zagospodarowanie czasu wolnego od pracy i nauki.

Możliwości aktywnego włączenia się w działalność socjalno-turystyczną koordynowaną w wielu Zakładach przez tworzone obecnie Zakładowe Komisje Socjalno - Pracownicze.

Opiekunom SKKT - PTTK proponujemy organizację wycieczek w soboty wolne od zajęć szkolnych oraz niedziele i udział w imprezach organizowanych przez Radę Opiekunów SKKT - PTTK oraz Kluby Turystyki Kwalifikowanej. Jednocześnie informujemy, że Oddział Miejski z dnem 25. br. wznowia akcję zdobywania Odznaki Turystycznej - Krajoznawczej "Znam Szczecin".

Apelujemy do działaczy PTTK aktywnych w Klubach turystyki kwalifikowanej / w szczególności do działaczy Szczecińskiego Klubu Narciarskiego PTTK / o organizację wszelkich form wypoczynku na śniegu, wycieczek pieszych w najbliższe okolice oraz do wznowienia działalności klubowej / odczyty, spotkania, prolektacje /

Wzrostowy:

Berlins Stawian
Klauer Eugeniuz
Mekerski Jurella
Myszkowski Zbopwien
Siedlikowska Tadeusza
Stirnstein Zygmunt
Mlewnowski Zofia

Kasprzak
14.01.82 - 21.01.82
1982 r. DWA

dr. Zofia UKAŃDOWSKA
p. c. 6 k. 111 /

z dnia 15.01.82 - czynności w sprawie

15.01.82 - czynności w sprawie

15.01.82 - czynności w sprawie

15.01.82 - czynności w sprawie

15.01.82 - czynności w sprawie

15.01.82 - czynności w sprawie

15.01.82 - czynności w sprawie

turyści, Organizacja Pracownicza.
 enie Zakładowe Komisje Socjalno-Pracownicze.
 Opiekunom SSKT - PPK proponujemy organizację wycieczek w soboty wolne od zajęć szkolnych oraz niedziele i udział w imprezach organizowanych przez Radę Opiekunów SSKT - PPK oraz Klub turystyki kwalifikowanej. Jednocześnie informujemy, że Oddział Miejski z dnem 25.02.1982r. wznowia akcję zdobywania Odznaki Turystyczno - Krajoznawczej "Gnam Szczecin".
 Apelujemy do działaczy PPK skupionych w Klubach turystyki kwalifikowanej /w szczególności do działaczy Szczęcińskiego Klubu Marcjńskiego PPK/ o organizację wspaniałych form wypoczynku na sniegu, wycieczek pieszych w najbliższych okolicach oraz do wznowienia działalności klubowej /odczyty, spotkania, projekcje/.

Mając pozwolenie, można wieść **Życie na biało**

Zakopane, dnia 14.02.1982...

DECYZJA
 = 6 = = = = =

na podstawie § 2 Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 13.12.1981r w sprawie warunków na zmianę ul. jesią, pobytu w czasie obowiązywania stanu wojennego oraz zasad i trybu postępowania w tych sprawach /Dz.U.Nr.29/

z o z w a i n i a - odmawiamy udzielenia zezwolenia

... .. Or. Zofia UKANDOWSKA
 / p. d. k. n. u. /

... .. Kasprowy Wierch
 w czasie od 14.02. - 21.02. 1982r. oraz 16.03. 1982r. do 15.05. 1982r.

Woj. ciąż. : p. i. j. s. z. j. s. t. o. s. t. o. z. n. ..

KOMENDA MIEJSKA
 POLICJI OBYWATELSKIEJ
 w Zakopanem

/ p. d. p. i. s. /

13 21
 C I E 6 E 14
 luty
 marzec

24 kwietnia - 2 maj

B I A Ł O

- Uczestnicy:
- Stanisław Berlinski
 - Eugeniusz Klincewicz
 - Izabelle Malerska
 - Zbigniew Myszkowski - instruktor PZN
 - Joanna Szedlik
 - Zygmunt Śliviński
 - Zofia Mierowska

25 kwietnia - **RAJD WYZWOLENIA SZCZECINA**

Impreza OM, Klub odpowiada za organizację 3 tory

1. Zdunowo - Jezierzyce - Kotowo - Bukowiec - Trzech Błec - Zdroje.
2. Kleskomo - Polana Kołowska - Bukowiec - Głoz Groniskiego - Zdroje.
3. Podjuchy - Czejce Góra - Szwedzki Kamień - Szwedzki Młyn - Zdroje.

RAJD NA RATY

etap I

8 maj - Cieszywo Łobeskie - Dłusko - Głowacz - Insko.

etap II

22 maj - Warnowo - Wisetka - Migodzy Zdroje - Wępnica.

23 maj - Wępnica - Dargobędz - Wolin.

27 maj - Spotkanie w Puszczy Bukowej w rezerwacie im. dr. J. Tackowskiego.

etap III

4 czerwiec - Chojna - B

8 sierpień:

Tragedia sprze

Stanisław Groński, to postać znana obecnie niewielu: kilkudziesięciu członkom klubów turystycznych, zapalencom i zakochanym, no i może co starszym stażem szczecinianom. Ale przed 25 laty nazwisko to gościło na czołówkach gazet codziennych nie tylko Szczecina, ale i całej Polski.

Kiedy dziś przeglądamy późniejsze strony gazet z tamtych dni tytuły elektryzowały miasto pogrążone jak to zwykle w sierpniu w śnie wakacyjnym: „Nowa tragedia w Alpach. Cztery Polacy, a wśród nich szczecinak (sic!) mgr Stanisław Groński i dwaj towarzyszący mu Jugosłowianie zginęli wśród burzy śnieżnej w okolicach Mont Blanc. Trzej szczęśliwie wrócili - do późnych godzin nocnych brak było wiadomości o losie mgr Grońskiego i jugosłowiańskich alpinistów”.

Nawet Tatry są niebezpieczne przy niesprzyjających warunkach atmosferycznych nawet dla zaprawionych w bojach zdobywców szczytów. Cóż dopiero Alpy ze swoim szczytem Mont Blanc. Na taką właśnie niesprzyjającą pogodę natrafił prawdopodobnie Stanisław

szeczyna

ze organizacją 3 tras
Bukowiec - Trzech

Bukowiec -

Polzki Kamień -

Towarz - Jisko.

droje - Wapnica.

W rezerwacie

etap III

4 czerwiec - Chojna - Bliznieli Kryniewskie - Moryń.

8 sierpnia:

Tragedia sprzed lat

Stanisław Groński, to postać znana obecnie niewiele: kilkudziesięciu członków klubów turystycznych, zapaleńcom łazikowania no i może co starszym sztafem szeczynianom. Ale przed 25 laty nazwisko to gościło na czołówkach gazet codziennych nie tylko Szczecina, ale i całej Polski.

Kiedy dziś przeglądamy pozostałe strony gazet z tamtych dni tytuły elektryzowały miasto pogrążone jak to zwykle w sierpniu w śnie wakacyjnym: „Nowa tragedia w Alpach. Cztery Polacy, a wśród nich szeczyniak (sic!) mgr Stanisław Groński i dwaj towarzyszący mu Jugosłowianie zginęli wśród burzy śnieżnej w okolicach Mont Blanc. Trzej szczęśliwie wrócili - do późnych godzin nocnych brak było wiadomości o losie mgr Grońskiego i jugosłowiańskich alpinistów”.

Nawet Tatry są niebezpieczne przy niesprzyjających warunkach atmosferycznych nawet dla zaprawionych w bojach zdobywców szczytów. Cóż dopiero Alpy ze swoim szczytem Mont Blanc. Na taką właśnie niesprzyjającą pogodę natrafili prawdopodobnie Stani-

slaw Groński. Wyjechał do Francji do miejscowości Chamoniix w sierpniu 1937 roku jako kierownik polskiego obozu szkoleniowego. Na kilka dni przed tragedią wybrał się na wyprawę w rejon Mont Blanc wraz z dwoma Jugosłowianami. Jakże mogły być wówczas warunki atmosferyczne i pogodowe, wyobrazić sobie możemy na podstawie zapisu w dzienniku Wawrzyńca Zulańskiego, który kilka dni później znalazł się w grupie ratowniczej. 16 sierpnia 1937 roku Zulański notował: „Nie ma już nadziei, aby żył Groński, trawersował Mont Blanc z jakimś dwoma Jugosłowianami i wszelki ślad po nich zaginął. Nie pomogły rekonesansy lotnicze, nie pomogła akcja, którą wczoraj prowadziłem przez cały dzień na północnych szlakach Mont Blanc, we mgle, w silnej zadymce, w głębokim na metr śniegu, pod ciągłą groźbą lawin, z radiotelefonem, z którego co godzina odczywało się niespokojne wołanie: „Allo, Allo, l'equipe polonaise! Descendez, descendez! Le mauvais temps s'approche” (halo, halo, ekipa polska! Schodźcie, schodźcie! Burza nadchodzi). Burza przyszła rzeczywiście pod wieczór, ale zdołaliśmy już zakończyć nasze bezowocne po-

Pamięci St. Grońskiego

Klub Tatrzański przy OM PTTK zaprasza na wycieczkę i turystyczne spotkanie w Puszczy Bukowej przy

„Głazie Grońskiego”, organizowaną w przypadającą w sierpniu br. w rocznicę tragicznej śmierci w Alpach wybitnego polskiego taternika i alpinisty Stanisława Grońskiego. Zbiórka uczestników w niedzielę o godz. 10 na końcowym przystanku tramwajowym „T-1,8” (Basen Górniczy), a turystów indywidualnych o godz. 11 przy „Głazie Grońskiego”. W spotkaniu weźmie udział wdowa po Stanisławie - Maria Grońska.

szukiwania i uciec do niezagospodarowanego, starego schroniska na Grande Mulets. Wieczorem pionunę walili, schronisko umieszczone na wysokiej, samotnej skale, sterczącej z lodowca, wyło i trzeszczało pod naporem wiatru. Znow miałem kawał prawdziwej, alpejskiej przygody, niestety okupionej zniknięciem starego, zanego towarzysza. Dziś w południe zeszliśmy z Grande Mulets, a granie Mont Blanc pozostały puste i ciche”.

Co było przyczyną tragedii nie dowiemy się chyba już nigdy. Góry strzegą zazdrośnie swoich tajemnic. Nie odnaleziono nawet ciała Grońskiego i jego współtowarzyszy, a przy próbach niesienia pomocy, oddał swe życie również autor zacytowanego powyżej zapisu - Wawrzyniec Zulański. Niemniej, tak długo jak istnieje nadzieja człowiek zawsze się ludzi. Tym oczekiwaniom i emocjom zawdzięczać też należy znów elektryzującą wiadomość - tym razem radosną - jaka ukazała się 20 sierpnia 1937 r. po całej serii wieści przygnębiających: „Radosna wiadomość podana z Paryża i Londynu selektryzowała szeczyniaków: mgr Groński żyje, wczoraj PTTK otrzymało, telegraficzną wiadomość z Genewy: Uratowany polski alpinista jest już w szpitalu w Chamoniix”.

Niestety, rzeczywistość okazała się mniej optymistyczna. Już następnego dnia w sprostowaniu poinformowano, że liczone doniesienia zagranicznych radiostacji dotyczące losów wyprawy Grońskiego, okazały się nieprawdziwe.

Kim był dla szeczynian Stanisław Groński?

W epoce braku telewizji, czasach kiedy ludzie lubili podczas spotkań rozmawiać i prowadzić interesujące gawędy, Stanisław Groński był prawie instytucją kulturalno-oświatową. Urodził się 7 września 1907 roku w Drohobyczu. Pochodził z rodziny góralskiej spod Zakopanego. Jego ojciec, Józef, był juhasem i pasał na halach owce, dzięki jednemu wytrwałemu wysiłkowi ukończył szkołę średnią, a następnie studia. Młody wieś Stanisław wychowywał się w domu

rodzinnym w szacunku i miłości dla gór. Już mając siedem lat chodził na długie wycieczki a nawet wspinaczki. Ten bakcyl został mu na całe życie. Pracując, po skończeniu studów, na kolei już przed wojną każdą wolną chwilę poświęcał górcom. W latach 1932, 1936 i 1937 brał udział w wyprawach w Alpy, a w roku 1934 uczestniczył w wyprawie na kontynent afrykański, w góry Atlas.

Po wojnie osiedlił się wraz z rodziną w Szczecinie i tutaj nadal pracował w dyrekcji PKP. Jego zamiłowania krajoznawcze znalazły — tu z dala od gór — ujście w zainteresowaniach historycznych. W krótkim czasie stał się wybitnym pomorznawcą. Znał doskonale Szczecin i jego zabytki, pomniki przyrody i miejsca historyczne. Oprowadzał po mieście wycieczki, a później szkolił nocnych przewodników. Bardzo chętnie organizował wycieczki piesze w okolice miasta, a piechurzem był niezrównanym. Najchętniej prowadził w podszczęcińskie Góry Bukowe. Tutaj znał każde wzniesienie, każdy gład narzutowy, każde większe drzewo. Tutaj też rozpoczął sakoje znakowania szlaków turystycznych, wyznaczając trasy łatwe i trudniejsze. Łącznie pozostawił w samych Górach Bukowych około 300 lam znakowanych szlaków turystycznych. Rejon ten popularyzował i napisał o nim pierwszy polski przewodnik pt. „Knieja Bukowa”. Tu też szkolił adeptów taternictwa na ścianach sztucznej grotty w Zdrojach. Prowadził też liczne pogadanki radiowe, spotykał się z młodzieżą. Lubiano słuchać jego „sabatowych gawęd”. Zawsze kolebański i chętny do pomocy. Dzięki wysokiemu wzrostowi uzyskał przydomek „Mojżesz”, który ciągnął się za nim od czasów przedwojennych, aż do dni ostatnich.

Głos
Szczeciński
6-8.VIII.1982r

Oczywiście co roku jeździł w góry, głównie w Tatry, ale też starał się imię polskiej alpinistyki rozstawić w innych rejonach świata. W wyprawie do Chamonix, góral ten z urodzenia i zamiłowanie, wrócił do hał na zawsze.

W jego pamięci poświęcono też tablicę pamiątkową w Puszczy Bukowej, którą tak pokochał; nastąpiło to w drugą rocznicę śmierci — 15 sierpnia 1959 roku. Jednakże w 17 lat później musiano ten sakt powtórzyć. W 1976 roku jacyś wandalci uszkodzili napis pamiątkowy na tzw. „Gładzie Grońskiego”. Zamontowana w listopadzie 1976 roku, wykonana przez odlewnię stocznicy inż. A. Warankiego tablica, wydaje się niemiernie cenna tak jak i gład. Praypominat więc będzie turystom o dziele Grońskiego.

ZYBIARZ GOCLAN

22.00 Krystyna (film), 21.30 Czarny ka.
22.05 Pałac króla Minosa

Co, gdzie, kiedy?

SOBOTA

◊ W sali kinowej Pałacu Młodzieży o godz. 13 rozpocznie się program słów i muzyki pn.: „Ach ta Zosia”, w wykonaniu aktorów Teatru Polskiego. Podczas imprezy wystąpi artyści z Czechosłowacji z programem pt.: „Balans szkłem”. Po zakończeniu imprezy rozpocznie się projekcja bajek dla dzieci.

◊ Wojewódzki Dom Kultury zaprasza do sali Świętoborzyców, gdzie czynna będzie wystawa „Kompozycje roślinne” St. Wajdy z Bolesławca. W sali Elżbietańskiej natomiast czynna będzie wystawa fotografii J. Kowalewskiego „Pamięć wечно żywa”. Obie wystawy dostępne będą również i w niedzielę.

NIEDZIELA

◊ Klub PTK „Wiercipięty” proponuje udział w wycieczce turystycznej do Głazu Grońskiego. Zbiórka uczestników o godz. 10 na Basenie Górniczym.

◊ DK „Wspólny Dom” zaprasza do udziału w biegu transmowym Zbiórka uczestników o godz. 10 przy pełni tramwajowej linii „3”.

◊ DK „Korab” proponuje obejrzenie bajek dla dzieci. Bajki wyświetlane będą o godz. 11 i 12. Natomiast o godz. 13 rozpocznie się projekcja filmu produkcji francuskiej pt. „Zandarm na emeryturze”.

◊ Morski Ośrodek Kultury zaprasza na projekcję filmu produkcji polskiej pt. „Wielka majówka”.

◊ Klub „Remedium” zaprasza na projekcję bajek.

Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rekreacji informuje, iż począwszy od niedzieli (31 km), po letniej przerwie, wrnawia swoją działalność Lodogryf. Od poniedziałku do piątku włącznie zajęcia odbywać się będą w godzinach: od 8 do 10 — ucieczka i rzutki, zaś od 11 do 13 — szkolenie tyżwiarskie.

W soboty i niedziele natomiast lodowisko czynne będzie dla wszystkich — w godz. od 8 do 13.

Złot w puszczy

Klub Tatrzański przy OM PTK w Szczecinie zaprasza na sakt przy Gładzie Grońskiego w Puszczy Bukowej. Zbiórka saktowych w niedzielę o godz. 10.00 na końcowym przystanku linii tramwajowych nr „1” i „3” (Basen Górnicy) lub o godz. 11.00 przy Gładzie Grońskiego.

Przybłąkał się...

Wszelkie informacje można uzyskać pod nr tel. 154-21.

21.00 Krystyna (film). 21.30 Czarny ka-
mal. 22.05 Pałac króla Minosa

Co, gdzie, kiedy?

SOBOTA

◊ W sali kinowej Pałacu Młodzieży o godz. 13 rozpocznie się program słow no-muzyczny pn.: „Ach ta Zosia”, w wykonaniu aktorów Teatru Polskiego. Podczas imprezy wystąpią artyści z Czechosłowacji z programem pt.: „Ba-lans szkłem”. Po zakończeniu impre-zy rozpocznie się projekcja bajek dla dzieci.

◊ Wojewódzki Dom Kultury zapra-za do sali Świętoborzczyków, gdzie czyn na będzie wystawa „Kompozycje roś-linne” St. Wajdy z Bolesławca. W sa-li Elżbietańskiej natomiast czynna bę-dzie wystawa fotografii J. Kowalew-skiego „Pamięć wечно żywa”. Obie wystawy dostępne będą również i w niedzielę.

NIEDZIELA

◊ Klub PTK „Wiercipięty” propo-nuje udział w wycieczce turystycznej do Głazu Grońskiego. Zbiórka uczest-ników o godz. 10 na Basenie Górni-czym.

◊ DK „Wspólny Dom” zaprasza do udziału w biegu transowym. Zbiórka uczestników o godz. 10 przy piętli tram-wajowej linii „3”.

◊ DK „Korab” proponuje obejrze-nie bajek dla dzieci. Bajki wyświetla-ne będą o godz. 11 i 12. Natomiast o godz. 13 rozpocznie się projekcja filmu produkcji francuskiej pt. „Zan-darm na emeryturze”.

◊ Morski Ośrodek Kultury zaprasza na projekcję filmu produkcji polskiej pt. „Wielka majówka”.

◊ Klub „Remedium” zaprasza na godz. 18, o której to rozpocznie się projekcja bajek.

Wojewódzki Ośrodek Sportu i Rek-reacji informuje, iż porządkowy od nie-dzieli (31 bm.) po letniej przerwie, wznawia swoje działalność Lodogryf. Od poniedziałku do piątku włącznia zajęcia odbywać się będą w godzinach: od 8 do 18 — uczelnia i szkoły, zaś od 17 do 20 — szkoła tyżwiarska.

W soboty i niedziele natomiast lo-dowisko czynne będzie dla wszystkich — w godz. od 8 do 20.

Klub „Market” SM „Śródmieście” (al. Wyzwolenia 25) informuje, iż karnety na „Wieczory angielskie” można na-bywać w siedzibie klubu, w godz. od 15 do 17. Informacje telefoniczne pod numerem telefonu: 123-751.

(2P)

Złot w puszczy

Klub Tatrzański przy OM PTK w Sosnowcu zaprasza na słońce przy Gła-zie Grońskiego w Puszczy Bukowej. Zbiórka chętnych w niedzielę o godz. 10.00 na końcowym przystanku linii tramwajowych nr „1” i „3” (Basen Odlewny) lub o godz. 11.00 przy Gła-zie Grońskiego.

Przybłąkał się...

Przechodząc białe-szary, morszkowaty, różnobarwny, można się z-dziwić pod nr tel. 754-51.

